

ČESKÉ PANELOVÉ ŠETŘENÍ DOMÁCNOSTÍ

Dokumentace k časovým snímkům

Vlna 1 (2015) – vlna 4 (2018)

Mgr. Michaela Kudrnáčová

Sociologický ústav AV ČR, v. v. i.

www.promenyceskespolecnosti.cz

promeny.spolecnosti@soc.cas.cz

Verze 4.0 (21. 11. 2019)

1. Úvod

Tato dokumentace se vztahuje k datovým souborům z časových snímků pro děti a dospělé z Českého panelového šetření domácností (CHPS).

Informace o panelovém šetření, výběrovém souboru, sběru a zpracování dat i metodice vážení jsou dostupné v [dokumentaci](#) k hlavnímu datovému souboru.

2. Časový snímek a jeho vyplňování

Časový snímek využitý v CHPS má podobu tabulky s kategoriemi aktivit na vodorovné ose a časovými bloky (sloty) na svislé ose. Časový snímek byl vytvořen zvláště pro dospělé a zvláště pro dětské respondenty ve věku 10 až 17 let s odlišným počtem a obsahem nabídnutých kategorií aktivit. Data byla sbírána pomocí samostatného vyplňování dotazníků na papíře („paper-and-pencil self-administered questionnaire“, SAQ), pro dotazování na webu byla vytvořena CAWI mutace instrumentů.

Časový snímek je složen ze 48 slotů o délce 30 minut. První slot začíná v 6:00 předešlého dne a poslední končí v 6:00 dnešního dne. Snímek byl tedy vyplňován retrospektivně za minulý den. Respondenti v něm značili vodorovnou čarou, které aktivity vykonávali v příslušných denních dobách. Vyznačena měla být celá délka slotu, i pokud činnost začínala či končila v jiný než mezní časový okamžik (např. 16:15). Jestliže byl časový slot respondentem označen jen částečně (např. čára od 16:15 do 16:30), byl daný slot do dat pořízen stejně, jako kdyby byla vyznačena celá jeho délka.

Respondenti mohli uvést více souběžně probíhajících aktivit v jednom časovém slotu, avšak primární a sekundární činnosti nebyly rozlišovány. Více aktivit se ve slotu objevuje i v případě, že respondent vykonával několik za sebou následujících činností, jejichž trvání bylo kratší než délka slotu. Souběžné a po sobě následující činnosti však není možné v datech rozlišit.

Dospělí respondenti vyplňovali časové snímky samostatně, dětem ve věku 10 až 17 let mohli pomoci jiní dospělí v domácnosti. Na úvodní straně časového snímku byly pro respondenty uvedeny pokyny k vyplnění. Při osobním dotazování vysvětlil respondentům práci s časovými snímky předem tazatel. Vyplňování časových snímků byla věnována samostatná část povinného školení tazatelů. Tazatel rovněž ověřoval úplnost a formální správnost vyplnění a případně vyzval respondenta k doplnění či opravě.

Základní parametry časových snímků byly ve všech ročnících výzkumu totožné. Pro druhou vlnu byl však upraven dotaz zjišťující datum vyplňování snímku, doplněny pokyny pro vyplňování a ve snímku pro dospělé byly zpřesněny formulace u kategorií aktivit 13, 14 a 16. Ve třetí vlně byl opět upraven dotaz zjišťující datum vyplňování snímku a tato změna se poté zachovala i ve čtvrté vlně. Otázka na datum vyplňování snímku byla postupně dle zkušeností z terénu upravována, aby se zamezilo případům, kdy respondent místo vyplnění dnešního data vypsál včerejší datum, za něž snímek vyplňoval.

3. Obsah a struktura datových souborů

Data z časových snímků jsou obsažena ve dvou samostatných datových souborech za dospělé a děti, protože dětem byly nabízeny jiné kategorie odpovědí než dospělým.

Tabulka 1: proměnné v datových souborech z časových snímků

w(x)_hid	unikátní identifikační číslo domácnosti ve vlně (x)
w(x)_pid	unikátní identifikační číslo osoby ve vlně (x)
pno	pořadí osoby v domácnosti
diarymon	měsíc vyplňování časového snímku
diaryday	den vyplňování časového snímku
orday	popisovaný den byl obyčejný nebo výjimečný
daytype	typ popisovaného dne (pracovní den, víkend atd.)
tx_yy_yy_zz_zz	aktivita v časovém slotu
impusle	imputace aktivity spánek

Datasetsy zahrnují identifikátory $w(x)_hid$, $w(x)_pid$ a pno pro spojení s hlavním datovým souborem z příslušné vlny.

Proměnné $diarymon$ a $diaryday$ značí, kdy respondent vyplňoval časový snímek. Uváděno mělo být dnešní datum, nikoli datum včerejšího dne popsaného v časovém snímku.

Úvodní strana časového snímku obsahovala kromě otázky na datum vyplňování také dvě doplňující otázky na charakteristiky dne popisovaného v časovém snímku ($orday$, $daytype$).

Z datového souboru je z důvodu anonymizace vyloučena proměnná $ordayun$ (text upřesňující, proč respondent považuje včerejší den za výjimečný).

Proměnné $t1_06_00_06_30$ až $t15_05_30_06_00$ obsahují údaje o aktivitách vykonávaných v jednotlivých časových slotech. V obecném formátu $tx_yy_yy_zz_zz$ značí x číslo aktivity ve slotu, yy_yy představuje čas začátku slotu a zz_zz čas konce slotu. Při pořizování dat byly aktivity zaznačené v tomtéž slotu nahrávány do proměnných daného slotu vzestupně podle číselných kódů činností. V časových slotech s x zvolenými aktivitami nabývají proměnné $tx+1$ až $t15$ hodnoty 96 (žádná další aktivita). Počet proměnných pro jeden časový slot (15) byl odvozen z maximálního počtu aktivit v jednom slotu, který se objevil v první vlně.

Proměnná $impusle$ značí, zda byla v daném časovém snímku provedena imputace aktivity 1 (spánek). Doplňování spánku bylo v první a druhé vlně výzkumu provedeno jako součást manuálního pořizování dat. Spánek byl doplněn v prázdných časových blocích předcházejících prvnímu vyplněnému slotu v úseku 6:00 až 10:00 a v prázdných časových blocích následujících po posledním vyplněném slotu v úseku 20:00 až 6:00, pokud se v příslušném časovém úseku v žádném slotu neobjevila aktivita spánek. Ve druhém ročníku byla imputace potřeba jen ve velmi omezeném rozsahu díky zvýšené kvalitě vyplnění

respondenty. Ve třetím a čtvrtém ročníku byla imputace provedena dle uvedeného předpisu až při čištění dat.

Proměnné s vahami pro respondenty časových snímků jsou zahrnuty v hlavním datovém souboru z příslušné vlny. Vázení bylo provedeno v programu R funkcí *rake* (*survey* package) podle pohlaví, věku, vzdělání a kraje bydliště v případě dospělých respondentů a pohlaví a kraje bydliště v případě dětských respondentů. Základní sada vah (W) zohledňuje uvedené sociodemografické proměnné a rozšířená sada vah (Wd) spolu s úpravou sociodemografik zajišťuje také uniformní distribuci dnů v týdnu. Podrobnější informace o vážení obsahuje dokumentace k hlavnímu datovému souboru.

4. Verze datových souborů

Datové soubory z časových snímků v prvním ročníku CHPS byly ke dni 25. 4. 2018 vydány ve dvou verzích.

Tabulka 2: verze datových souborů z časových snímků z 1. ročníku

	datum zveřejnění	popis změn
v1.0	18. 7. 2017	-
v1.1	25. 4. 2018	přejmenování identifikátorů <i>hid</i> a <i>pid</i> na <i>w1_hid</i> a <i>w1_pid</i>

Datové soubory z časových snímků ve druhém ročníku CHPS byly ke dni 25. 4. 2018 vydány v jedné verzi.

Tabulka 3: verze datových souborů z časových snímků z 2. ročníku

	datum zveřejnění	popis změn
v1.0	25. 4. 2018	-

Datové soubory z časových snímků ve třetím ročníku CHPS byly ke dni 18. 2. 2019 vydány v jedné verzi.

Tabulka 4: verze datových souborů z časových snímků z 3. ročníku

	datum zveřejnění	popis změn
v1.0	18. 2. 2019	-

Datové soubory z časových snímků ve čtvrtém ročníku CHPS byly ke dni 21. 11. 2019 vydány v jedné verzi.

Tabulka 5: verze datových souborů z časových snímků ze 4. ročníku

	datum zveřejnění	popis změn
v1.0	21. 11. 2019	-